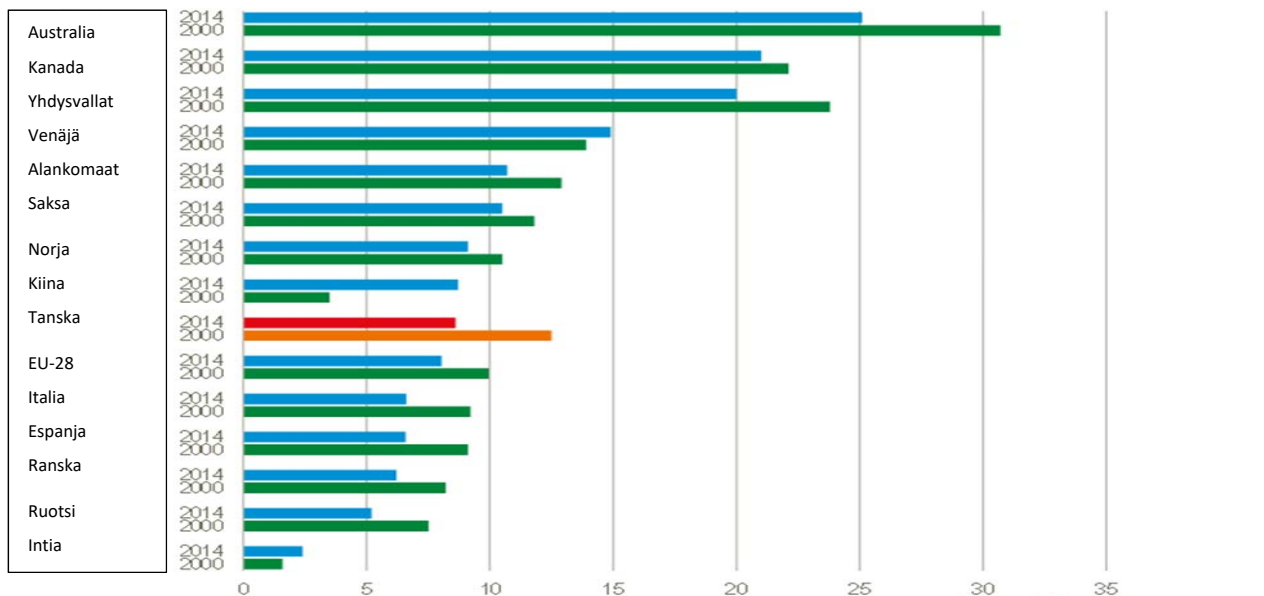

Tanskan maaraaportti

Politiikka ja tavoitteet

Tiettyjen maiden asukaskohtaiset kasvihuonepäästöt

Huomautus: Kasvihuonepäästöt on esitetty UNFCCC:n menetelmän mukaisesti, jolloin niihin eivät sisälly kansainvälisestä liikenteestä peräisin olevat päästöt.

Tonnia asukasta kohti

Tanskan hallituksen on määrä antaa helmikuun 2020 alussa ehdotus ilmastolaiksi. Lausunnolla olleen lakiehdotuksen mukaan lain tarkoitus on, "että Tanskan kasvihuonepäästöt ovat vuoteen 2030 mennessä 70 prosenttia pienemmät kuin vuonna 1990, että Tanskasta tulee hiilineutraali yhteiskunta vuoteen 2050 mennessä ja että se ottaa huomioon Pariisin sopimuksen tavoitteet."

Tavoitteen saavuttamiseksi toteutettavissa toimenpiteissä tulee huomioida,

- että Tanskan on oltava edelläkävijämaa
- että toimet toteutetaan mahdollisimman kustannustehokkaasti, niin että elinkeinoelämä kehittyi eikä taannu
- että pidetään kiinni vahvasta hyvinvointiyhteiskunnasta ja varmistetaan sosiaalinen tasapaino
- että Tanskan kansalliset päästövähennystoimet eivät johda siihen, että päästöt siirtyvät muihin maihin.

Ministerin tulee laatia vuosittain ilmasto-ohjelma, jossa luodaan myös katsaus kansainväliseen kehitykseen ja kuvataan suunnitteilla olevia toimia.

Uuden lain myötä hallituksen ilmastoneuvostolle kanavoidaan lisävaroja, joilla varmistetaan, että ministeri saa puolueetonta neuvontaa. Käytännössä tämä tarkoittaa ilmastoneuvoston vahvistamista ja sen jäsenmäärän kasvattamista nykyisestä kuudesta jäsenestä kahdeksaan. Ilmastoneuvoston määrärahat yli

kaksinkertaistuvat ja sen riippumattomuus kasvaa, sillä neuvosto valitsee jatkossa itse jäsenensä ja uuden puheenjohtajansa.

Ilmastoneuvoston tehtävänä on laatia analyysseja ja antaa suosituksia ilmastotoimiksi. Ilmastoneuvoston avuksi ja tueksi perustetaan dialogifoorumi, joka koostuu toimialajärjestöjen, ympäristöjärjestöjen, ministeriöiden ja työmarkkinajärjestöjen edustajista.

Tanskan elinkeinoelämä on avainasemassa vihreässä siirtymässä. Siksi pääministeri Mette Frederiksen on asettanut kolmetoista ilmastokumppanuutta, jotka edustavat Tanskan elinkeinoelämän kaikkia eri aloja. Ilmastokumppanuuksien puitteissa hallitus pyrkii etsimään ratkaisuja ilmastohaasteisiin tiiviissä yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa.

Ay-liikkeen sisäiset ristiriidat?

Ilmastotoimet eivät ole saaneet FOAa törmäyskurssille muiden ammattiliittojen kanssa, vaan teemme sen sijaan keskinäistä yhteistyötä niin keskusjärjestössämme kuin Broen til fremtiden -verkostossakin.

Broen til fremtiden (Silta tulevaisuuteen) on kattava verkosto, jonka puitteissa ammattiliitot, ympäristöjärjestöt, sosiaalialan järjestöt ja tutkijat pyrkivät yhdessä kiinnittämään huomiota ilmastohaasteiden kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Verkoston jäsenillä on tietenkin hyvin erilaiset näkemykset ja tiedot ilmastoasioista. Uskomme silti, että yhteistyöstä on hyötyä ja voimme sen avulla varmistaa mahdollisimman oikeudenmukaisen siirtymän.

Broen til fremtiden pyrkii vaikuttamaan kolmella eri tasolla: (i) poliittisesti valtion, alueiden ja kuntien tasolla, (ii) työpaikoilla sekä (iii) jäsenten suuntaan ja yhteistyössä heidän kanssaan. Tuemme yhteistyöverkoston perusajatuksiin pohjautuvia konkreettisia aloitteita ja pyrimme *avaamaan kaikkien silmät sille*, että oikeudenmukainen vihreä siirtymä on *täysin välttämätön*. Verkoston tavoitteena on auttaa Tanskaa saavuttamaan hiilineutraaliustavoite vuoteen 2040 mennessä. Tehtävä on kieltämättä valtava ja tulee vaikuttamaan kaikkeen toimintaamme niin kotona kuin työpaikoillakin.

Broen til fremtiden -verkoston jäsenenä FOA voi herätellä työpaikoilla keskustelua, joka johtaa konkreettiseen toimintaan. Tämä on *silmien avaamista sille, mikä on täysin välttämätöntä*.

Tanskan uusi keskusjärjestö Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) järjestää ammattiliittoja ja edustaa 1,4 miljoonaa palkansaajaa. FH on hyväksynyt palkansaajien vihreää siirtymää käsittelevän strategian "Lønmodtagernes strategi for grøn omstilling".

Strategian tavoitteena on esitellä ay-pohjainen, näyttöön perustuva myönteinen ja realistinen tapa tukea kunnianhimoisia päästövähennystavoitteita. Strategian tavoitteena on osoittaa, ettei Tanskan ja koko muun maailman vihreä siirtymä sulje pois elintason kohoamista ja entistä parempia työpaikkoja sen paremmin yksityisellä kuin julkisellakaan sektorilla, vaan pikemminkin päinvastoin.

Kuvio 1. Hankkeen eri vaiheet

FOA on mukana työryhmässä, jonka tehtävänä on kehittää ja konkretisoida strategiaa helmi–maaliskuun 2020 aikana.

Mihin toimiin FOA on ryhtynyt?

FOAn jäsenlehden huhtikuun numero on ilmastoaiheinen teemanumero, johon kootaan tapauskuvauksia ja esimerkkejä jäsenten työpaikoilta. Lisäksi siihen laaditaan artikkeleita FOAn jäsenpaneelin vastausten pohjalta.

FOA toteuttaa helmikuun lopussa jäsenkyselyn, jossa esitetään noin 8 500:lle FOAn jäsenelle muun muassa seuraavat kysymykset:

- Millainen rooli FOAlla tulisi mielestäsi olla?
- Miten ilmastonmuutos otetaan huomioon työpaikallasi?
- Mihin toimiin työpaikallasi on jo ryhdytty – ja mihin on tarkoitus ryhtyä?
- Osallistetaanko työntekijät näihin toimiin?
- Mihin toimiin olet yksilönä ryhtynyt – ja mihin aiot ryhtyä?
- Oletko valmis maksamaan lisähintaa runsaspäästöisen kulutuksen kompensoimiseksi?

FOAn keskustoimisto on suuressa, vanhassa rakennuksessa. Olemme asettaneet toimiston sisäisen laajapohjaisen kestävyystyöryhmän, johon kuuluu työntekijöitä kaikilta toimialueilta. Työryhmän tavoitteena on juurruttaa ilmasto- ja kestävyysnäkökulma koko keskustoimiston työhön. Painopisteitä ovat jätteiden lajittelun lisääminen, pullovedestä/vesitetroista luopuminen, henkilöstöruokala, hankinnat, toimitilojen energiankulutuksen optimointi sekä kuljetukset.